

Obracanje Visokog predstavnika, Wolfganga Petritscha, na otvaranju izlozbe umjetnickih slika, poezije i proze na temu Srebrenica: juce, danas, sutra

Organizatori: Udruzenje gradjana "Majke Srebrenice i Zepe"

Lokacija: MKCK, Zmaja od Bosne 136, Sarajevo

Dame i gospodo,

U Srebrenici je prije sest godina nad hiljadama odraslih muskaraca i djecaka izvrsen masakr. Svi oni koje je ovaj strasan zlocin ostavio u dubokoj zalosti jos uvijek u sebi nose duboku bol. Danas su sa nama i neki od najblizih clanova porodica i rodbine zrtava masakra.

Svima vama izrazavamo nase suosjecanje. Ali ipak znamo da suosjecanje nece otkloniti bol. Postoje neke stvari koje gotovo da potiskuju cak i najjednostavnije i najiskrenije rijeci utjehe.

Ono sto se dogodilo u Srebrenici 1995. godine osramotilo je svijet. Zrtve masakra su bile pod zvanicnom zastitom medjunarodne zajednice.

Osjecaj zgrazenosti nas ne napusta. Slika je jos uvijek tako

upecatljiva. Zaboraviti necemo nikada.

U oktobru 2000. godine sam donio Odluku kojom se zauvijek dodjeljuje zemljiste u Potocarima na kojem ce se podici mezarje i spomen obiljezje za Srebrenicane koji su zrtve masakra. U maju ove godine sartve masakra. U maju ove godine sam donio Odluku o formiranju i registraciji Fondacije za spomen obiljezje i mezarje u Potocarima u Srebrenici, koja ce primati i uplacicati sredstva za izgradnju i odrzavanje spomen obiljezja i mezarja. Kamen obiljezje ce se zvanicno postaviti u srijedu na mjestu gdje ce se vrsiti ukop i na kojem ce se podici spomen obiljezje. Ove dvije odluke sam donio zato sto ukop zrtava Srebrenice u skladu sa tradicionalnim obredom i obicajima i dostojanstvena uspomena na zrtve predstavljaju moralnu obavezu.

Komemoracija u znak sjecanja na zrtve masakra je takođe i sastavni, neraskidiv dio poslijeratne obnove Bosne i Hercegovine. Oni koji zaborave prošlost ponovo ce je dozivjeti.

I dalje cemo ciniti sve sto je u nasoj moci kako bismo pred lice pravde doveli sve one koji su odgovorni za zlocin pocinjen u Srebrenici u julu 1995. godine. Pravda moze biti spora, ali ne moze biti nedostizna. Predaja Slobodana Milosevica Medjunarodnom sudu u Hagu prije sedam dana pokazuje da iako masinerija domaceg i medjunarodnog pravosudja moze biti glomazna, svi optuzeni za ratne zločine ce na kraju ipak odgovarati za zločine.

Danas otvaramo izložbu eseja, poema i drugih umjetnickih djela u izradi učenika i studenata, na temu Srebrenica: juče, danas, sutra. Tema svakako nije radosna. Ali, ipak, kroz prirodu kreativnog izrazavanja potrebno je ispitati stvarnost bez cinizma nizma i ocaja i gledati u buducnost bez gorcine. Umjetnost obradjuje ono sto dolazi nakon patnji, a kvalitetna umjetnost, bez obzira da li se radi o prozi, poeziji ili slikarstvu, velica jednostavnu i vjecnu istinu da nikada nece

pobijediti oni koji su uzrok patnje.

Moramo postivati sjecanje na one koji vise nisu medju nama; moramo uraditi sve sto je u nasoj moci da bismo ublazili bol ozaloscenih a u buducnost moramo gledati sa nadom.

A pogled u buducnost sa nadom moze biti itekako praktican. Dinamika obnove drustva u Srebrenici se u znatnoj mjeri povecala od proslogodisnjeg pomena godisnjice masakra u Srebrenici.

Prema planu aktivnosti koje se u Srebrenici trebaju poduzeti, moj ured je skupa sa SFOR-om, OSCE-om i UN misijom u BiH, kao i UNHCR-om ostvario saradnju sa raznim medjunarodnim organizacijama, kao sto je organizacija CARE, kao i sa Evropskom unijom u pogledu sredstava brzog djelovanja. Cilj nam je da osiguramo da socijalna, obrazovna i ekomska infrastruktura u Srebrenici moze podrzati kompletan povratak.

Mjere koje su nedavno poduzete ukljucuju:

- izvjestaj o razvoju, na zahtjev britanske Ambasade, a koji ce pruziti osnovu za rad ekonomskog foruma za Srebrenicu;
- program koji ce pospjesiti povratak pripadnika policije iz kategorije raseljenih osoba, i
- razradjene smjernice OSCE-a za Odsjek Ministarstva Ministarstva za izbjeglice u Srebrenici, nakog cega ce Odsjek poceti izdavati veci broj odluka.

Nit privatnog i drustvenog zivota koja je na svirep nacin prekinuta prije sest godina se pocela sistematicno obnavljati.

Ovakve aktivnosti cemo i dalje stimulisati na sve moguce nacine i to cemo raditi u duhu rjesenja i nade.

Ovo je nas dug prema sinovima i kcerkama Srebrenice; to je nas dug prema zivima i mrtvima.

Hvala vam.